

Wniosek o azyl czyni podejrzany

25 września 2012

5 września Europejski Inspektor Ochrony Danych, Peter Hustinx wydał opinię na temat powstającej bazy odcisków palców osób starających się o azyl w państwach Unii Europejskiej – EURODAC. Baza została utworzona na podstawie rozporządzenia Komisji Europejskiej z 11 grudnia 2000 r. jako narzędzie umożliwiające porównywanie odcisków palców osób starających się o azyl. 30 maja 2012 r. Komisja Europejska zmieniła to rozporządzenie, otwierając dostęp do bazy organom ścigania państw członkowskich oraz agencji Europol. Europejski Inspektor Ochrony Danych stwierdza, że chociaż dostępność bazy danych z odciskami palców może okazać się użytecznym dodatkowym narzędziem w zwalczaniu przestępczości, proponowana zmiana stanowi „poważną ingerencję w prawa osób, które potrzebują szczególnej ochrony”.

„To, że dane zostały już zgromadzone, nie oznacza, że mogą one być wykorzystywane w innych jeszcze celach, które mogą mieć negatywny wpływ na życie wielu osób”, powiedział Hustinx i dodał, że tak daleko idąca ingerencja niesie ryzyko stygmatyzacji i dlatego powinna być bardzo dobrze uzasadniona. Komisja Europejska nie przedstawiła jego zdaniem „wystarczających powodów, dla których osoby starające się o azyl powinny być poddawane tak krzywdzącemu traktowaniu”. Hustinx zwrócił się do Komisji Europejskiej z prośbą o przedstawienie przekonujących dowodów oraz statystyk, które potwierdzałyby konieczność szerokiego udostępniania danych zgromadzonych w EURODAC organom ścigania, dodając, że jeśli takie dowody zostaną przedstawione, to i tak dostęp do danych powinien podlegać ścisłej kontroli.

Europejski Inspektor zalecił, aby organy ścigania mogły otrzymywać dostęp do danych po spełnieniu konkretnych

warunków, takich jak posiadanie uzasadnionego podejrzenia, że osoba starająca się o azyl może być sprawcą aktu terroryzmu lub innego poważnego przestępstwa. Zapytanie o dostęp do danych powinno być rozpatrywane przez niezależny organ, a nawet podlegać decyzji sądu.

Inne rekomendacje obejmują uzupełnienie rozporządzenia o zapis wprost zakazujący przekazywania danych osobom lub organizacjom trzecim i szczegółowe zasady przetwarzania i usuwania danych. Zdaniem Europejskiego Inspektora wzmocnione powinny też zostać środki zabezpieczające.

Jako warunki konieczne do uzyskania dostępu do bazy EURODAC Europejski Inspektor wymienia uprzednią weryfikację informacji w Systemie Informacji Wizowej i istnienie uzasadnionego podejrzenia, że wnioskujący o azyl może być sprawcą aktu terroryzmu lub innego poważnego przestępstwa. Ponadto dane powinny być udostępniane tylko pod warunkiem, że wniesie to istotny wkład w pracę organów ścigania nad daną sprawą. Wymagane też będzie dookreślenie, co rozumiane jest pod pojęciem „uzasadnione podejrzenie”.

Opracowanie: Jan Pytański, Anna Obem

Źródło: [Fundacja Panoptikon](#)